

Electronic Tendering Systems

Elektronik İhale Sistemleri

ABSTRACT

In today's world with the rapid advancement of technology and the spread of internet, it is vitally important that legal systems respond to these developments. In parallel with the advancement of technology, the use of electronic tendering systems in public sector has become widespread all over the world along with traditional tendering methods. Electronic tendering will help build greater public confidence in public procurement processes by increasing competitiveness, transparency, and speed. Therefore, there must be provided appropriate legal and technical infrastructure to ensure effective functioning of electronic tendering systems. This article discusses electronic tendering procedures and methods, the benefits and advantages of electronic tendering, the legal framework, and it provides examples from around the world.

KEYWORDS:

Electronic tendering systems, electronic tendering, public tendering

ÖZET

Günümüzde teknolojinin artan hızı ve internetin yaygınlaşması ile birlikte, hukukun bu gelişmelere uyum sağlaması, hukuk düzenin temini bakımından büyük önem arz etmektedir. Kamu ihalelerinde kullanılan geleneksel ihale yöntemlerine ek olarak, teknolojik gelişmelere paralel bir şekilde, elektronik ihale sistemlerinin kullanımı tüm dünyada yaygınlaşmaya başlamıştır. Kamu ihalelerinin elektronik ortama taşınması ile birlikte, ihalelerde amaçlanan rekabet edilebilirlik, şeffaflık ve hız temin edilebilmekte ve kamunun ihaleye güveni arttırılmaktadır. Etkin ve işlevsel bir elektronik ihale sistemi için teknik ve hukuki yeterliliklerin tam olarak sağlanması gerekmektedir. Bu makalede elektronik ihale sistemlerinin içeriginden, hukuki dayanaklarından, ihale sürecine katkılarından, uygulama usul ve yöntemlerinden ve dünyadaki örneklerinden bahsedilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER:

Elektronik ihale sistemleri, elektronik ihale, kamu ihaleleri

1. WHAT ARE ELECTRONIC TENDERING SYSTEMS?

1.1. Definition

THE USE OF INTERNET IN EVERY FIELD OF HUMAN LIFE and rapid technological progress necessitate innovations in the field of law. As people want and need to do more and more transactions online in these times, the law must address these needs of people to ensure effectiveness of the legal system.

The electronic public tendering system facilitates the availability and processing of tendering documents online in the procurement of various supplies, services, construction projects, and consultancy¹. In this recently developed system, public tendering process is started by the use of electronic means of communication, tender offers are made electronically, and they are rejected or accepted electronically. Electronic public tendering system, during tender process, provides an online communication possibility amongst the tenderers, the suppliers and the authority, who are the actors of the public tendering, by establishing new tendering system based on the information technology instead of the traditional written and printed public tendering system.

1.2. Contributions of Electronic Tendering System to Tender Process

Main advantages of the electronic tendering systems include increased competition and transparency during the tendering process and equal treatment of tenderers by the authority conducting the tender.

With the electronic tendering system; the expenses made by the authority within the tender process is decreased, tender procedures becomes easier and faster, the observation and uninterrupted surveillance from the beginning to the end of the tender process are provided, and the full benefits of enterprise resource planning can be achieved². In addition, small and medium-sized enterprises can participate at tendering easily thanks to electronic tendering systems³. Finally, it is possible to respond the request and need for making transactions electronically in the globalizing world economy with the electronic tendering systems in accordance with the needs of global commercial life.

According to Ehandel Platform, which examines and

1. ELEKTRONİK İHALE SİSTEMLERİ NEDİR?

1.1. Tanım

INTERNETİN İNSAN HAYATININ HEMEN HER ALANINDA KULLANılmaya başlanması ve hızla ilerleyen teknoloji, hukuk alanında da çağın gerisinde kalmamak için birtakım yenilikler yapılmasını gerektirmiştir. Günümüzde insanlar fiziki dünyada gerçekleştirdikleri tüm işlemleri elektronik ortamda da gerçekleştirebilmek isteği ve ihtiyacı içinde olduğundan, hukuk dünyasının bu isteği ve ihtiyacı olumlu yanıtlayabilmesi, etkin bir hukuk düzeninin sağlanması açısından oldukça önemli hale gelmiştir.

Elektronik kamu ihale sistemi, mezkûr istek ve ihtiyaçtan doğan ve mal, hizmet, yapım ve danışmanlık sahalarında; teknik şartname hazırlanması gereken; belirli bir özelliği olan ve maliyeti yüksek, miktarı düşük işlerin, ihale dokümanlarına dijital ortamdan erişilebilmesi ve dokümanların işleme konulması amacıyla geliştirilmiş elektronik bir usuldür¹. Elektronik ihale sistemi ile, kamu ihalesi elektronik araçlar kullanılarak başlatılmakta, teklifler elektronik ortamda verilmekte ve ihale elektronik ortamda sonuçlandırılmaktadır. Elektronik kamu ihale sistemi, geleneksel yazılı ve basılı kamu ihale sistemi yerine bilişim esaslı teknolojik bir ihale sistemi getirerek, kamu ihalesi aktörleri olan istekliler, tedarikçiler ve idare arasında ihale süreci boyunca çevrimiçi bir iletişim imkânı sağlamaktadır.

1.2. Elektronik İhale Sisteminin İhale Sürecine Katkıları

Elektronik ihale sisteminin kamu ihale sürecine en başta gelen katkıları; ihale sürecindeki rekabetin artırılması; ihaleyi yürüten idarenin istekliler arasında ayrımcılık yapmasının engellenmesi; isteklilere eşit muamele yapılması ve şeffaflığın sağlanmasıdır.

Elektronik ihale sisteminin ihdası ile ayrıca; ihale süreci dahilindeki idarenin yaptığı masraflar azaltılmakta, ihale prosedürleri kolaylaştırılmakta ve hızlandırılmakta, ihale sürecinin başından sonuna değin izlenmesi ve kesintisiz takibi sağlanmakta, ihale süreçleri modernize edilebilmekte, kurumsal kaynak planlanması gerçekleştirilebilmektedir². Ayrıca küçük ve orta ölçekli şirketler kamu ihalelerine elektronik ihale sistemleri sayesinde daha kolay katılabilmektedir³. Nihayet, küreselleşen dünya ekonomisinde artan elektronik işlem yapma isteği

explores the contribution of the electronic tendering systems, tendering process in Norway can be concluded between 20-40 percent faster. Similarly, according to Emilia Romagna Agency's research, administrative expenses in Italy can be decreased for a total amount of 67.5 million Euros with the electronic tendering system.

1.3. Practices of Electronic Tendering Systems in the World

Although a shift from conventional methods to electronic system in public procurement rapidly becomes widespread worldwide; there is no standard system or practice in this area⁴. However, "Multilateral Development Bank," established with the cooperation of World Bank, Inter-American Development Bank, and Asian Development Bank since 2002, provides countries with technical and financial support for strategic planning of electronic tendering systems on the basis of specific circumstances of each country⁵.

In addition to this, electronic tendering system has been being used for a longtime prevalently in the Continental Europe, and the European Union continues to promote and regulate this system by issuing new directives.

1.4. Legislation Regarding Electronic Tendering Systems in Turkey

The legislation allowing electronic tendering system in our country, which aspires to accord its legal infrastructure with European Union, is: Public Procurement Law (PPL), Electronic Procurement Implementation Regulation published in the Official Gazette on February 5, 2011, Liquidation General Communiqué (Electronic Procurement Series No. 1) published in the Official Gazette on April 24, 2014, and Regulation Related to Amending the Electronic Procurement Implementation Regulation published in the Official Gazette on June 7, 2014. The next part will examine electronic tendering system within the scope of these regulations.

ve ihtiyacına elektronik kamu ihale sistemleri ile küresel ticari hayatın gerekleri doğrultusunda cevap verilebilmektedir.

Elektronik kamu ihale sisteminin katkılarını somut olarak inceleyen ve araştıran Ehandel Platformu'na göre elektronik ihale sistemleri ile ihale süreci Norveç'e % 20 ila % 40 hızlı sona erdirilebilmektedir. Aynı doğrultuda, Emilia Romagna Ajansı'nın araştırmalarına göre ise İtalya'da elektronik ihale sistemi ile birlikte kamu ihalelerinde idari masraflar toplamda 67,5 milyon avro tutarında azaltılabilmektedir.

1.3. Elektronik İhale Sistemlerinin Dünyadaki Uygulamaları

Kamu ihalelerinin elektronik ortama taşınması tüm dünyada hızla yaygınlaşmakta; bununla birlikte bu konuda standart bir tercih veya uygulama ise bulunmamaktadır⁴. Ancak Dünya Bankası, Inter-Amerikan Kalkınma Bankası ve Asya Kalkınma Bankası'nın 2002 yılından bu yana sürdürdükleri bir işbirliği sonucunda kurulan "Çok Taraflı Kalkınma Bankası" elektronik ihale konusunda her ülkenin özel şartlarına göre strateji belirlenmesi konusunda teknik destek vermekte ve finansman sağlamaktadır⁵.

Aynı doğrultuda, elektronik ihale sistemi Kıta Avrupası'nda da uzun bir süredir yaygın olarak kullanılmakta, Avrupa Birliği yürürlüğe koyduğu direktifleriyle bu sistemi hem teşvik hem de regüle etmeyi büyük bir kararlılıkla sürdürmektedir.

1.4. Elektronik İhale Sistemlerine İlişkin Ülkemizdeki Mevzuat

Avrupa Birliği ile hukuki alt yapısını uyumlu hale getirmeyi amaçlayan ülkemizde, elektronik ihale sistemine izin veren mevzuat; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ("KİK"), 25.02.2011 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği, 24.04.2014 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Tasfiye Genel

FOOTNOTE DİPNOT

¹ Yücel Oğurlu, İdare Hukukunda "E-Devlet" Dönüşümü Ve Dijitalleşen Kamu Hizmeti, (İstanbul: On İki Levha, 2010), 268.

² Sigma Programı, 17 nolu Brifing: E-İhale (2011), 2.

³ Meltem Yıldırım İmamoğlu ve İzzet Gökhan Özbilgin, "Türkiye'de Elektronik Kamu İhale Sisteminde Kurumsal Yönetim Ve Birlikte Çalışabilirliğin Önemi," Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi VII/1 (2012), 26.

⁴ Oğurlu, İdare Hukukunda "E-Devlet" Dönüşümü Ve Dijitalleşen Kamu Hizmeti, 275.

⁵ Oğurlu, İdare Hukukunda "E-Devlet" Dönüşümü Ve Dijitalleşen Kamu Hizmeti, 275.

2. PROCEDURE OF ELECTRONIC TENDERING SYSTEM

2.1. Core Issues in Electronic Tendering

According to our legislation, electronic tendering is only allowed only for tendering of such public institutions and organizations that are subject to public law under PPL, or that are subject to public audit or using public resources. However, e-tendering system is available only in the stage of individual contract that would be concluded after acceptance of the offer and for the open tender process for purchase of goods.

In the electronic tendering system, the preparation of report that determining what it is needed, the registration and receipt of registration number of the tendering, attachment of the need report to the tendering, submitting the technical specifications, preparation of the preliminary qualification and/or tendering documents, registration of the people who purchase or download tendering documents, the announcement proceedings, making the description and the amendment of announcement, cre-

Tebliğ (Elektronik İhale Seri No: 1) ve 07.06.2014 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’tir. Makalemizde de elektronik ihale sistemi anılan mevzuat çerçevesinde açıklanacaktır.

2. ELEKTRONİK İHALE SİSTEMİ USULÜ

2.1. Elektronik İhalelerde Uyulması Zorunlu Hususlar

Mevzuatımız uyarınca elektronik ihaleler, yalnızca KİK kapsamındaki kamu hukukuna tabi olan veya kamunun denetimi altında bulunan ya da kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacağı ihaleler için mümkün olabilmektedir. Bu ihaleler içerisinde de sadece açık ihale usulü ile yapılan mal alımı ihalelerinde ve münferit sözleşme aşamasında teklifler elektronik ortamda alınabilir.

Elektronik ihale sisteminde; ihtiyaç raporunun hazırlanması, ihale kaydının yapılması ve ihale kayıt numarası alınması, ihtiyaç raporunun ihaleyle ilişkilendirilmesi,

ating a tender committee, registering applications and tenders, registering the evaluation of applications and tenders, confirmation processes, the result notification processes, registering the process of cancellation of the tendering are made on Electronic Public Procurement Platform (“EPPP”). EPPP, as defined in the clause 2 of PPL, means “the electronic environment, managed by the Authority, in which the contracting authorities and other stakeholders can conduct the proceedings related to the procurement process via internet”. It is required that authorities, tenderers who wants to tender electronically, and real or legal persons who want to download documents on EPPP have to sign up for EPPP, and the tenderers and those who want to download document have to use an e-signature. The notifications are made on EPPP and that date of notification is deemed to be the date of notice in the electronic tendering system.

2.2. Tender Proceedings

Electronic public tendering procedure starts with preparing and recording, on EPPP, the tender document and the report regarding quality, specifications, and amount of goods or services subject to procurement. In addition to these transactions, the Authority discloses the approximate cost of goods and services on EPPP to public by registering it. The documents can be prepared in foreign languages when the tendering is open to foreign tenderers, and the documents in foreign languages are also uploaded on EPPP.

“Administrative specifications to be applied for the tendering in procurement of goods where tenders are to be made electronically” found in Electronic Tendering Application Directive will apply for the tendering in procurement of goods where tenders are to be made electronically. At the same time the technical specifications are to be uploaded on EPPP by the Authority. Besides, the president, the members, and their substitutes of the tender committee, all of whom are appointed by the tender office, are designated by the Authority on EPPP in 3 (three) days following the announcement date at the latest This designation is limited to the tendering in question.

teknik şartnamenin yüklenmesi, ön yeterlilik ve/veya ihale dokümanının hazırlanması, doküman satın alanların ve indirenlerin kaydı, ilan işlemlerinin yapılması, dokümanda açıklama ve değişiklik işlemlerinin yapılması, ihale komisyonu oluşturma işlemleri, başvuru ve tekliflerin kaydı, başvuru ve teklif değerlendirme işlemlerinin kaydı, teyit işlemleri, sonuç bildirim işlemleri, ihale iptal işleminin kaydı Elektronik Kamu Alımları Platformu (“EKAP”) üzerinden yapılır. EKAP, KİK’in 2. maddesinde tanımlandığı üzere “İdareler ile kamu alımları sürecine taraf olanların bu sürece ilişkin işlemleri internet üzerinden gerçekleştirebilecekleri ve Kurum tarafından yönetilen elektronik ortam”dır. İdarelerin, elektronik ortamda teklif vermek isteyen isteklilerin ve EKAP üzerinden doküman indirmek isteyen gerçek ve tüzel kişilerin EKAP’a kaydolması ve istekliler ile doküman indirmek isteyenlerin EKAP platformunda e-imza kullanması aranmaktadır. Elektronik ihale sisteminde bildirimler EKAP üzerinden yapılır ve bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılır.

2.2. İhale Hazırlık İşlemleri

Elektronik kamu ihalesi; idarenin, mal veya hizmet alımına ilişkin işin niteliği, türü ve miktarını içeren ihtiyaç raporunu, ihale dokümanını EKAP üzerinden hazırlaması ve kayıt altına alması ile başlar. İdare bu işlemlerine ek olarak yaklaşık maliyeti de EKAP’a kaydederek kamunun bilgisine sunar. Yabancı isteklilere açık olan ihalelerde ise Türkçe yanında başka dillerde de doküman hazırlanabilir ve yabancı dilde hazırlanan doküman da EKAP’a yüklenir.

Tekliflerin elektronik ortamda alınacağı açık ihale usulü ile ihale edilen mal alımı ihalelerinde Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği’nde yer alan “Açık ihale usulü ile ihale edilen ve tekliflerin elektronik ortamda alınacağı mal alımlarında uygulanacak idari şartname” esas alınır ve teknik şartnameler de idare tarafından EKAP’a yüklenir. Bunun yanı sıra, ihale yetkilisi tarafından görevlendirilen ihale komisyonu başkan ve üyeleri ile yedekleri, görevlendirildikleri ihaleyle sınırlı olarak ilan tarihini izleyen en geç üç gün içerisinde idare tarafından EKAP’ta tanımlanır.

FOOTNOTE DİPNOT

6 İmamoglu ve Özbilgin, “Türkiye’de Elektronik Kamu İhale Sisteminde Kurumsal Yönetim Ve Birlikte Çalışabilirliğin Önemi,” 26.

7 Aysen Sarac, *İnşaat Sektöründe Elektronik İhale (e-ihale) Sistemleri ve Yapı Enformasyonu Modellemesi*

Entegrasyonu: Örnek Bir Çalışma (Yüksek Lisans Tezi, 2013), 88.

2.3. Announcements and Documentation

By the end of the preparation of the tender proceedings, the announcements of the tendering, the preliminary qualification, the cancellation, the amendment and the result are created on EPPP. For tendering, purchasing and downloading by using the e-signature each copy approved by the Authority is deemed to be required; the real and legal persons registered on EPPP are deemed to be required to download the tendering documents from EPPP by using the e-signature for the tendering where tenders are made electronically.

However, in a tendering in which the tenders are to be made electronically and the technical specifications cannot be uploaded on EPPP, it is not possible to download the document by using the e-signature, therefore, it is prescribed to purchase each copy of the document approved by the Authority with "The Form Related to Purchase of the Document" present in the Electronic Procurement Implementation Regulation. In the case where there is a difference between the document to be put on sale by the Authority and the document prepared on EPPP, the latter prevails over the former.

In case of any amendments to the tendering or the preliminary qualification document, the amended document will be uploaded on EPPP, and the real and legal persons who downloaded the document by using the e-signature and those who purchased the document before the registration date will be notified in that regard through EPPP.

2.4. Tenders

Upon the completion of abovementioned steps, e-tenders will be prepared by tenderers on EPPP and send on EPPP by using the e-signature before the tendering date and time. EPPP encrypts that tender and may send the tenderer e-key after the tendering date and time until the opening date and time of tenders. If e-key is not sent by this time and date, the tender will be disqualified from the tendering process.

On the other hand, Public Procurement Authority is allowed to postpone the date and time of the tendering and/or the opening of the tenders up to five business day due to the failure to provide access for an extended period of time arising from technical problems of EPPP system.

2.3. İlanlar ve Dokümantasyon

İhale hazırlık işlemlerinin tamamlanması birlikte, ihale ve ön yeterlik ilanı, iptal ilanı, düzeltme ilanı, sonuç ilanı EKAP üzerinden hazırlanır. İhaleye katılmak için bu dokümanın idarece her sayfası onaylanmış örneğinin idareden satın alınması ve e-imza kullanılarak indirilmesi; tekliflerin elektronik ortamda alınacağı ihalelerde, EKAP'a kayıtlı gerçek veya tüzel kişilerin, ihale dokümanını e-imza kullanarak EKAP üzerinden indirmeleri zorunlu sayılmaktadır.

Bununla birlikte belirtilmelidir ki; tekliflerin elektronik ortamda alınacağı ve teknik şartnamesi EKAP üzerinden yüklenemeyen ihalelerde, dokümanın e-imza kullanılarak indirilmesi mümkün değildir; bu nedenle dokümanın idarece her sayfası onaylanmış örneğinin Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliği'nde yer alan "Doküman Satın Alındığına İlişkin Form" ile idareden satın alınması öngörülmüştür. Ancak idarece satışı yapılan doküman ile EKAP'ta hazırlanan doküman arasında farklılık bulunması halinde EKAP'ta hazırlanan doküman esas alınacaktır.

İhale veya ön yeterlilik dokümanında değişiklik yapılması halinde ise, düzenlenen zeyilname EKAP'a kaydedilir ve kayıt zamanına kadar dokümanı satın alanlar ile e-imza kullanarak dokümanı indirmiş olan gerçek ve tüzel kişilere EKAP üzerinden bildirilir.

2.4. Teklifler

Yukarıdaki alt başlıklarda yer alanların tamamlanması ile birlikte; e-teklifler, isteklilerce EKAP üzerinden hazırlanır ve e-imza ile imzalanarak ihale tarih ve saatine kadar EKAP üzerinden gönderilir. EKAP bu teklifi şifreler ve ihale tarih ve saatinden sonra, tekliflerin açılacağı tarih ve saate kadar istekliye e-anahtar gönderebilir. Bu tarih ve saate kadar e-anahtar gönderilmemişse, teklif değerlendirme dışı bırakılacaktır.

Öte yandan EKAP'tan kaynaklanan teknik problemler veya olağanüstü durumlar nedeniyle EKAP'a erişimin uzun süreli sağlanamaması durumunda Kamu İhale Kurumu'na, ihale tarih ve saatini ve/veya tekliflerin açılma tarih ve saatini en fazla beş iş günü erteleme imkânı tanınmıştır.

Mal alımı ihalelerinde, isteklilerden numune istenebilmektedir. Böyle bir durumda numunelerin ihale tarih

In tendering for procurement of goods, tenderers may be required to provide samples. In such case, an administrative specification regarding the delivery method of the sample after the tendering time and date and the receipt and evaluation of the sample by the tender committee will be prepared.

Regarding bank reference letter; for the receipt of the bank reference letter electronically, it is required that the bank hereby signs “the Protocol Related to the Cooperation for Online Information Exchange on EPPP” with the Public Procurement Authority. If bid bonds are to be accepted electronically, the procedure as to the bank reference letter will be applied. After the deposit of the securities other than the bid bond to the accountancy or the treasurers department, the relevant documents are sent by the tenderer within the scope of e-tender.

ve saatinden sonra sunulma yöntemi hakkında ve ihale komisyonunca numunenin teslim alınması ve değerlendirilmesine ilişkin olarak bir idari şartname düzenlenir.

Banka referans mektubuna gelinecek olursa; söz konusu referans mektubunun elektronik ortamda alınabilmesi için söz konusu bankanın Kamu İhale Kurumu’yla “EKAP Üzerinden Online Bilgi Alışverişine Yönelik İşbirliği Yapılmasına Dair Protokol” imzalamış olması aranmaktadır. Geçici teminatların elektronik ortamda alınması halinde, banka referans mektubu uygulamasında yapılan işlemler yapılır. Geçici teminat mektubu dışındaki teminatlar, saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine yatırıldıktan sonra ilgili belgeler, istekli tarafından EKAP üzerinden e-teklif kapsamında gönderilir.

2.5. Evaluation of the Tenders

E-tenders are opened at the first business day following the tendering date determined in the tendering document and at the same time with the tendering in front of the tenderers and the attendants on EPPP. The proclamation of the number of tenders at the time determined in the tendering document is made by the tender committee. The documents and bid bonds of the tenderers are reviewed to determine any irregularities. In the meantime, no acceptance or refusal will be made; the documents composing the tender cannot be amended or completed. The tenders are evaluated in the next stage. Thereafter the tender committee assembles at a date and time determined by itself and the evaluation of the tenders is started on EPPP. The e-tenders that cannot be opened online, lack required documents or adequate bid bonds or fail to comply with the qualification requirements in other forms will be dismissed.

2.5. Tekliflerin Değerlendirilmesi

E-teklifler, ihale dokümanında belirtilen ihale tarihini izleyen ilk iş günü ihale saatiyle aynı saatte istekliler ve hazır bulunanlar önünde ihale komisyonu tarafından EKAP üzerinde açılır. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu hazır bulunanlara duyurulur. İsteklilerin belgeleri ve geçici teminatları ve herhangi bir usulsüzlük olup olmadığı kontrol edilir. Bu sırada hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilemez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler bir sonraki aşamada değerlendirilir. Daha sonra, ihale komisyonu belirleyeceği bir tarih ve saatte toplanır ve EKAP üzerinde tekliflerin değerlendirmesine başlanır. Bir önceki aşamada e-teklifinin açılmadığı veya belgelerinin eksik olduğu ya da geçici teminatının uygun olmadığı tespit edilen ve/veya yeterlik kriterlerini karşılamayan isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır.

In principle, if any documents or appendixes that need to be scanned and submitted online are not presented during the e-tender, the Authority may not let the missing documents or appendixes to be completed and these e-tenders must be dismissed. However, if e-tender only lacks non-substantive information, the Authority may let the missing information be completed. In the end of the evaluation, the most economically advantageous tender wins the tendering. Before the approval of the tendering decision by the tender officer, the successful tenderer and the tenderer of the second most economically advantageous tender are checked on EPPP system whether they are prohibited from tender. In case that both tenderers are unpermitted to tendering, the tendering is not approved by the tender officer and the tendering is cancelled. In addition to this, the approval or the cancellation is registered on EPPP.

The documents to be scanned on computer and the documents proving that the tenderer who wins the tendering cannot be disqualified and which cannot be questioned on EPPP by the authority shall be presented to the authority before signing the contract. In case that the tenderer does not present these documents or that there are any contrast between the documents presented and its covenants, the tenderer is disqualified and its bid bonds are registered as revenue. In case the contract cannot be signed with the winner of the tendering, the authority can sign the contract with the tenderer who tenders the second most economically profitable purpose provided that the tender officer agrees. The result of the tendering, after the signing the contract, is recorded on EPPP and published on Public Procurement Bulletin.

3. CONCLUSION

The electronic tendering system, which becomes widespread with the advancement of technology and increasing use of internet, is in development stage in Turkey. The legal infrastructure required for electronic tendering is completed to a great extent. In this regard, using electronic tendering by integrating it to whole tendering process will be possible completely only if the technical deficiencies are overcome and the technical compliance is succeeded.

Considering the advantages of electronic tendering systems, the transparency and competitiveness of the public procurement system will increase in Turkey with the use of electronic tendering. However, it should not be forgot-

Kural olarak, bilgisayarda taratılarak sunulması gereken belgeler ve eklerinden herhangi birinin e-teklif kapsamında sunulmamış olması halinde, bu eksik belgeler ve ekleri idarelerce tamamlanamaz; dolayısıyla bu isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır. Ancak, bilgisayarda taratılarak e-teklif kapsamında sunulan belgelerde, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmayan bilgi eksiklikleri bulunması halinde idare tarafından bilgilerin tamamlanması istenebilmektedir.

Değerlendirme sonunda ihale ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır. İhale kararı, ihale yetkilisince onaylanmadan önce, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığı EKAP üzerinden kontrol edilir. Her iki isteklinin de yasaklı olması durumunda ihale yetkilisince ihale kararı onaylanmaz ve ihale iptal edilir. Onay ve iptal işlemleri, ayrıca EKAP üzerinde kayıt altına alınır.

İhale üzerinde kalan istekli tarafından ihale tarihinde ihale dışı bırakılma durumlarında olmadığını gösteren belgelerden elektronik ortamda EKAP üzerinden sorgulanamayanlar ile bilgisayarda taratılarak sunulan belgeler sözleşme imzalanmadan önce idareye sunulur. İsteklinin bu belgeleri sunmaması ya da belgelerden tahhüt ettiği duruma aykırılıkların mevcut olduğunun anlaşılması durumunda ise istekli ihale dışı bırakılarak isteklinin geçici teminatları gelir kaydedilir. İhale üzerinde kalan istekli ile sözleşme imzalanamaması halinde idare, teklif fiyatının ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalayabilir. İhale sonucu, sözleşmenin imzalanmasından sonra EKAP'ta kayıt altına alınır ve Elektronik Kamu İhale Bülteni'nde yayımlanır.

3. SONUÇ

Günümüzde teknolojinin artan hızı ve internetin yaygınlaşması ile birlikte oluşan istek ve ihtiyaç nedeniyle tüm dünyada yaygınlaşan elektronik ihale sistemleri, Türkiye'de henüz gelişme aşamasındadır. Bununla birlikte, tüm sürecin elektronik ortamda gerçekleştirilebilmesi için gerekli hukuki altyapı ise büyük ölçüde oluşturulmuş vaziyettedir. Bu doğrultuda, elektronik ihale sistemini ihale sürecinin tamamına entegre ederek kullanılmak, ancak teknik eksikler aşıldığı ve teknik anlamda uyum sağlandığı takdirde tam olarak mümkün olabilecektir.

ten that electronic tendering systems involve major security risks in some perspectives such as the transfer of files regarding the tender amongst tender actors; the obstacles as to the integration of technical and legal infrastructure; the fact that there is no uniform application in global scale regarding electronic tendering methods; the lack of technical expertise of the personnel of the public enterprises, disregard of the supply chain management in the public enterprises, the divergence of applications and practices developed by different institutions⁶ and inability to integrate tendering process in several sectors such as construction into electronic tendering systems⁷. It should be also stressed that important roles fall to the government, legislators, and universities to develop solutions for potential risks and problems in the electronic tendering process. ■

Elektronik ihale sisteminin katkıları göz önüne alındığında, elektronik ihale sistemine geçiş ile birlikte, ülkemiz çağın hızına ayak uydurabilecek ve kamu ihaleleri daha rekabetçi ve daha şeffaf bir yapı haline getirilebilecektir. Bununla beraber, elektronik kamu ihale sistemlerinin ihale aktörleri arasındaki ihale ile ilgili dosya transferleri gibi konularda içerdiği büyük güvenlik riskleri; teknik altyapı ile hukuki altyapı entegrasyonunun birbir örtüşürülmesinin önündeki engeller; yerel elektronik ihale usulleri konusunda yeknesak bir uygulamanın henüz sağlanamamış olması, kamu kurumlarındaki personelin teknik yetersizliği, tedarik zinciri yönetiminin kamu kurumlarında yeterince önemsenmemesi, her kurumun kendi bünyesinde farklı çalışmalar gerçekleştiriyor olması⁶ ve inşaat sektörü gibi birtakım sektörlerin ihalelerinin tam olarak elektronik ortama aktarılamaması⁷ gibi dezavantajlar içerdiği ve bu gibi muhtemel risk ve sorunların çözümü hususunda hem üniversitelere hem idareye hem de yasa koyucuya büyük görevler düştüğü unutulmamalıdır. ■

BIBLIOGRAPHY KAYNAKÇA

İmamoğlu, Meltem Yıldırım ve Özbilgin, İmamoğlu, Dr. İzzet Gökhan. "Özbilgin, Türkiye'de Elektronik Kamu İhale Sisteminde Kurumsal Yönetim Ve Birlikte Çalışabilirliğin Önemi." *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi* VII/1, 2012

Oğurlu, Yücel. İdare Hukukunda "E-Devlet" Dönüşümü Ve Dijitalleşen Kamu Hizmeti. İstanbul: On İki Levha, 2010

Sarac, Ayşen. *İnşaat Sektöründe Elektronik İhale (e-ihale) Sistemleri ve Yapı Enformasyonu Modellemesi Entegrasyonu: Örnek Bir Çalışma*. Yüksek Lisans Tezi, 2013

Sigma Programı, 17 nolu Brifing: E-İhale. 2011